Можливість працівників органу управління освітою в ОМС упереджено розподіляти бюджетні кошти між закладами освіти з метою власної вигоди чи вигоди близьких осіб

ВИСОКИЙ

рівень ризику

Власник ризику: **Органи місцевого самоврядування**
Підзвітність власника: **Органи місцевого самоврядування**
Сфера публічного управління: **Місцеве самоврядування**
Чого стосується: **Управління освітою**
Нормативна база: **ЗУ «Про повну загальну середню освіту»**, **Бюджетний кодекс України**, **ЗУ «Про освіту»**
Дата перегляду ризику: 07.02.2023 року

ОПИС РИЗИКУ:

Згідно із ЗУ “Про повну загальну середню освіту” фінансування комунальних і державних закладів загальної середньої освіти здійснюється “за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством”.
Працівники органу управління освітою, зловживаючи своїми повноваженнями як головних розпорядників бюджетних коштів затверджувати кошториси закладів освіти (п. 4 ч. 5 ст. 22 Бюджетного кодексу України), можуть розподіляти кошти субвенцій з метою отримання особистої вигоди за виділення більшої суми коштів або реалізуючи це під впливом третіх осіб. Цей ризик може посилюватися, якщо рішення про фінансування закладу освіти або розподіл на громаду приймає посадовець у ситуації конфлікту інтересів (наприклад, посадовець є одночасно депутатом відповідної ради; керівник закладу-отримувача є родичем працівника засновника).

Джерела ризику

Відсутність на рівні ОДА та ОМС узгоджених із отримувачами прозорих та справедливих правил розподілу коштів у випадках, коли критерії розподілу окремо не регламентовані наказами МОН, що підсилює дискрецію.
Неузгодженість офіційних (відкритих) даних у сфері освіти щодо фінансування закладів освіти, що унеможливлює порівняння обсягів фінансування громадськістю та отримувачами незалежно від розпорядників.
Відсутність узгодженого й верифікованого реєстру здобувачів освіти.
Відсутній реєстр педагогічних працівників.
Відсутність повних середньостатистичних даних витрат на одного учня з урахуванням коштів державного, обласного та місцевих бюджетів, щоб перевірити справедливість розподілу.
Багатоетапність руху коштів від МОН до кожного закладу освіти зумовлює низку посадовців із дискреційними повноваженнями.
Фінансові звіти із закодованими витратами, незрозумілі для громадськості (наприклад, 11 видів кошторисів).
Діючий розподіл освітньої субвенції не відповідає фактичному місцю знаходження (перебування) учнів та педагогічних працівників, що пов'язано з воєнним станом.

Стратегічні наслідки

Втрата довіри громади до органу

Особисті репутаційні втрати для керівництва громади

Втрата/недоотримання бюджетних коштів

Прийняття рішень всупереч інтересам громади

Корупційні наслідки

Притягнення до юридичної відповідальності посадових осіб органу за вчинення корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень

СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКУ

Нормативні

Не застосовується

Процедурні

Для ОДА/ОМС:

Ухвалення на місцевому рівні (ОДА або ОМС, залежно від типу субвенції) із залученням всіх учасників освітнього процесу справедливої процедури розподілу виділених коштів (наприклад, з огляду на кількість учнів, площу закладу або потреби у підтримці) та збільшення прозорості та підзвітності під час фінансового планування (залучення до нього на всіх етапах освітян, учнів та батьків). Хоча ОМС мають право самостійно визначати напрями використання бюджетних коштів відповідно до законодавства України (п. 3 ч. 1 ст. 7 Бюджетного кодексу України), ухвалення власної прозорої формули підвищить довіру до ОМС у реалізації цих повноважень.

Для громадськості:
Моніторинг з боку батьків та громадських організацій розміщення на офіційних вебсайтах засновників закладів освіти та закладів освіти інформації про:
кошториси доходів та видатки на відповідний рік;
фінансові звіти про надходження та використання коштів;
перелік товарів, робіт та послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості;
стан виконання бюджету.

Для громадських організацій та міжнародних донорів:
Підвищення знань депутатів місцевої ради щодо системи фінансування освіти з метою посилення їхньої контрольної функції за управліннями освіти та спроможності розробляти справедливі механізми розподілу фінансування у громаді.

Індикатори виконання плану дій	Відповідальний суб’єкт	Потреба у фінансових витратах
Впроваджено систему розподілу коштів субвенції із залученням всіх учасників освітнього процесу Впроваджено прозору систему фінансового планування В громаді затверджено власну прозору формулу розподілу коштів	**Органи місцевого самоврядування**	**НЕ ПОТРЕБУЄ**

ПІДТВЕРДЖЕННЯ ІСНУВАННЯ РИЗИКУ

Реєстр судових рішень

Інші джерела

Тегування: